

Cuda Toskanii

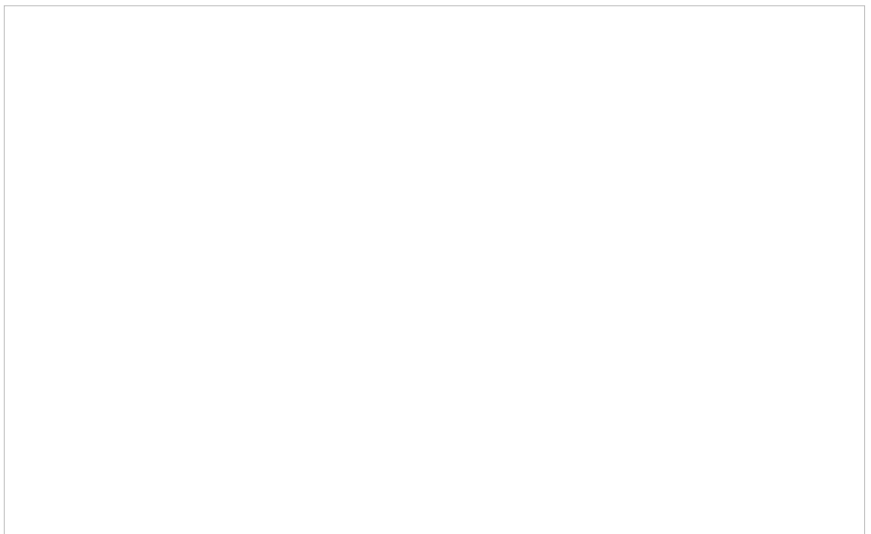
Data publikacji: 23.01.2013 7:30

Włosi mawiają: La lingua romana nella bocca toscana. Według tego popularnego powiedzenia najczystszy i doskonały pod względem gramatyki oraz wymowy język włoski można usłyszeć w Toskanii. Doskonałe położenie turystyczne regionu gwarantuje umiarkowane temperatury przez cały rok, a plaże, zabytkowe miasta i wyśmienita kuchnia czynią z Toskanii prawdziwy raj dla turystów.

Toskania wczoraj i dziś

Współczesna Toskania stanowi część Etrurii, historycznego państwa zamieszkałego przez lud Etrusków, którego terytorium rozpościerało się także na leżących obok ziemiach północnego Lancjum. W III wieku przed naszą erą Etruria została podbita przez Republikę Rzymską, a kilka stuleci później podzieliła losy cesarstwa rzymskiego. W 568 roku region znalazł się pod panowaniem Longobardów, których po latach wyparli napływający z zachodu Frankowie.

X i XI wiek to okres powstawania komun miejskich - niewielkich ośrodków administracyjnych, skupionych wokół największych miast regionu. Prym wśród tych republik wiodła Florencja, która w XV wieku, pod rządami Medyceuszy, potężnego rodu bankierów, podporządkowała sobie większość tokańskich ziem. W 1531 roku Medyceusze utworzyli Księstwo Florencji, które w 1569 roku, po zajęciu Republiki Sieny, przekształciło się w Wielkie Księstwo Toskanii, zajęte w 1801 roku przez wojska Napoleona Bonapartego. W skład zjednoczonych Włoch Toskania weszła dopiero w 1860 roku.

Przeważającą część obszaru Toskanii pokrywają malownicze wzgórza, fot.: sxc.hu.

Burzliwe dzieje ziem tokańskich zaowocowały ogromnym bogactwem kulturowym i historycznym tego regionu. W stolicy Toskanii, Florencji urodził się Dante Alighieri, autor „Boskiej Komedi” uważanej za niezwykle ważne dzieło włoskiej literatury. W słonecznej Toskanii powstał również traktat „Książę” - poradnik sprawowania władzy, w którym Machiavelli przedstawił maksymę celu uświęcającego środki. Region jest ojczyzną wielu artystów: Leonarda da Vinci, Giovanniego

Niemal każdy, kto chociaż raz odwiedził Toskanię, chciałby w niej mieszkać.

*To marzenie spełniły już niektóre gwiazdy.
Dom w Toskanii ma między innymi George Clooney oraz Sting, fot.: sxc.hu*

Boccaccia, autora „Dekameronu”, Sandra Botticellego, którego obraz „Wenus” znajduje się we florenckiej galerii Uffizi czy Michała Anioła. W

toskańskim mieście Lukka urodził się Giacomo Puccini, jeden z najwybitniejszych kompozytorów muzyki operowej, autor „Toski”, czy „Madame Butterfly”. Również współczesne sławy w Toskanii szukają swojego miejsca na ziemi - dom ma tutaj między innymi Sting czy aktor George Clooney.

Chianti to nie tylko wino

Obecnie, Toskania to gościnni ludzie, znakomita kuchnia i wyjątkowe trunki, a także powiew historii, czyli pełne zabytków miasta. Sercem Toskanii jest Chianti, leżący pomiędzy Sienną, Arezzo a Florencją, w którym powstaje wino o tej samej nazwie. Ten wyjątkowy trunek zawdzięcza swoje właściwości glebie, na którą składają się iglaste łupki, piaski i skały pokryte warstwą wapienia, oraz łagodnemu klimatowi. W tym regionie warto zatrzymać się w Castellinie - odwiecznej stolicy regionu, która miała duże znaczenie militarne, w sercu której znajduje się okazała forteca, Rocca. Dzięki położeniu przy głównych szlakach handlowych świetność Castelliny sięga czasów Etruskich, VII w. p.n.e., z których to pochodzi niezwykle ciekawe zjawisko archeologiczne (za Castelliną, w drodze do Florencji), czyli wielki grobowiec o średnicy 53 m, na wzgórzu zwanym Kalwarią. Mieści on cztery groby ułożone w kształcie krzyża, którego ramiona wskazują kierunki świata.

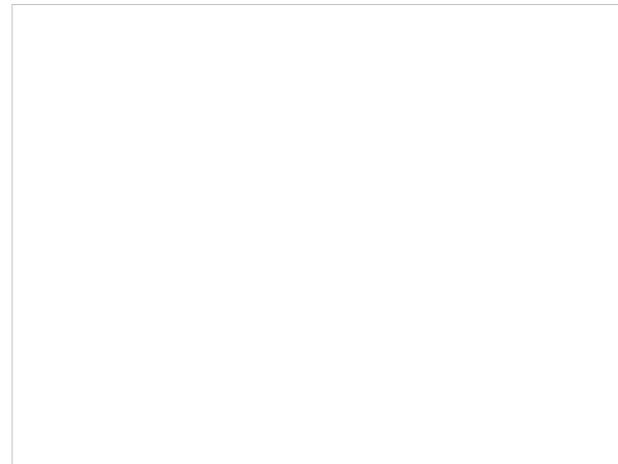
Najdłuższą rzeką przepływającą przez Toskanię jest Arno, fot.: sxc.hu.

Skarby San Gimignano

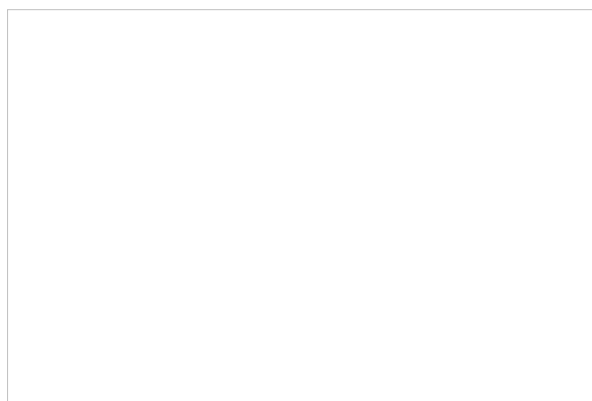
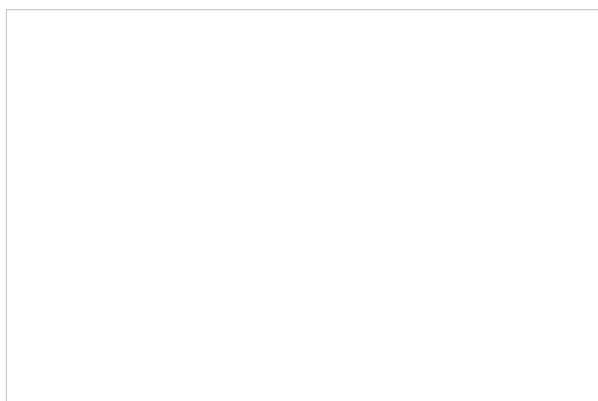
Z Castelliny możemy się przenieść do San Gimignano położonego w tzw. krainie wież. To miasto przypomina wielkie muzeum pełne cudów - nie ma w nim miejsca, które nie byłoby godne uwagi. Z racji tego nazywane jest „Manhattanem średniowiecza”, a określenie to przyłgnęło

Z czym najbardziej kojarzy się Toskania? Oczywiście ze wzgórzami porośniętymi winoroślą, fot.: sxc.hu. do niego z uwagi na czworokątne wieże budowane przy domach przez najbogatszych mieszkańców. Pod koniec XIV wieku nad miastem górowały już 72 wieże, zaś do naszych czasów przetrwało 14 z nich. Historyczne centrum miasta zostało wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Poza strzelistymi wieżami można tu podziwiać zabytki, z których większość ocalała - paradoksalnie - dzięki epidemii, która nawiedziła miasto w XIV wieku, bowiem wpłynęła ona na przeniesienie szlaku i w rezultacie średniowieczny gród zachował unikatowy charakter.

Zabytkami, które przyciągają przede wszystkim do San Gimignano są kościoły, na czele z najstarszym (często mylnie nazywanym katedrą), w którym mieści się nieocenionej wartości dzieło sztuki - „Sąd Ostateczny” Taddea di Bartola. W prawej nawie znajduje się największy zabytek - kaplica św. Finy, patronki San Gimignano, która zmarła w 1253 r. po wielkich cierpieniach, w wieku 15 lat. Jej kult był tak silny, że już w 1258 r. z darów wotywnych wybudowano szpital, a następnie Rada miejska postanowiła poświęcić jej kaplicę w kolegiacie. To dzieło florenckiego renesansu kryje słynny cykl fresków Domenico Ghirlandaia z 1475 r. W kaplicy przechowywane są również relikwie św. Finy. W pobliżu kolegiaty usytuowany jest budynek ratusza z wieżą z 1300 roku, Palazzo Comunale. W ratuszu siedzibę ma muzeum gromadzące zbiory najznakomitszych przedstawicieli szkół artystycznych Florencji i Sieny, m.in.: Lippa Memmiego czy Pinturicchia. Jednym z najpiękniejszych placów San Gimignano jest natomiast trójkątna Plaza della Cisterna.

Na zdjęciu dziedziniec w mieście Lukka, w którym znajduje się parafia Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego pod wezwaniem św. Stanisława Kostki, fot.: sxc.hu.

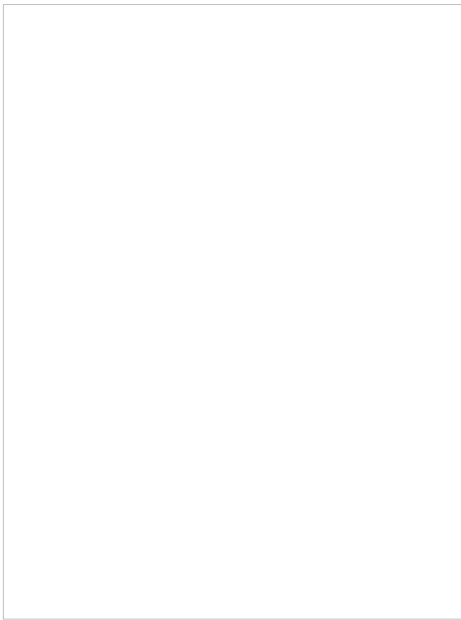

Stolica regionu, Florencja to prawdziwe miasto renesansu. Jest niczym wielkie muzeum pełne dzieł, o których słyszał każdy, fot.: sxc.hu.

Turyści, którzy zawitają do San Gimignano w czerwcu, będą mieli okazję uczestniczyć w imprezie historycznej, Ferie delle Messi, odbywającej się na ulicach i placach miasta. Podczas rekonstrukcji historycznych można podziwiać mieszkańców przebranych w średniowieczne stroje czy odwiedzić liczne kramy kupców oferujących wyroby rzemieślnicze.

Legendarna Siena

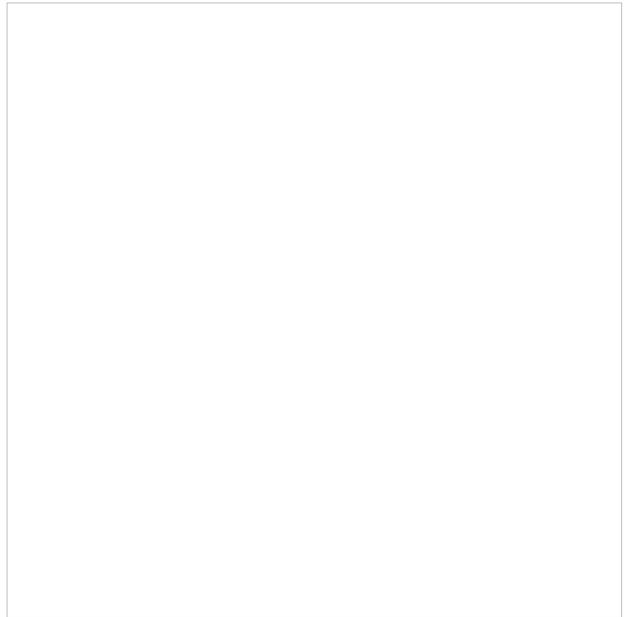
Toskania to również Siena, której - według starożytnych legend - założycielami byli synowie Remusa i dlatego w herbie miasta umieszczono godło ich rodu, czyli wilczycę. Miasto to w XII i XIII stuleciu było jednym z najbogatszych w Europie. Mimo, iż współcześnie stanowi zaledwie cień tej potęgi, to średniowieczny charakter Sieny jest powodem, dla którego zabytkowe centrum wpisane zostało w 1995 roku na listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Historyczny rdzeń miasta to Piazza del Campo, olbrzymi XIII-wieczny rynek o niezwykle kształcie, otoczony budowlami, które wzniesiono ściśle według zasad ustanowionych przez Radę Dziewięciu, rządzącą niegdyś Sieną. Nazwa tego placu pochodzi z czasów średniowiecza, a oznacza pole, na którym odbywały się wówczas jarmarki i festyny. Od 1656 r., aż po czasy obecne, 2 lipca i 16 sierpnia na placu odbywa się najważniejsze święto Sieny - Il Palio.

Na zdjęciu katedra w Siennie pochodząca z XII w., fot.: arc.

Na wybrukowanym czerwoną cegłą i marmurem placu punktem kulminacyjnym festynu na cześć Matki Boskiej jest wyścig konny, podczas którego jeźdźcy, reprezentujący dziesięć z siedemnastu dzielnic Sieny, okrążają trzy razy plac.

Najbardziej charakterystycznym budynkiem przy placu jest ratusz, Palazzo Pubblico, obok którego wznosi się strzelista dzwonnica Torre del Mangia (czyli wieża Obzartucha, która ponoć nawiązuje do przezwiska kochającego jeść dzwonnika), na której szczyt prowadzą 503

Mieszkańcy Toskanii utrzymują się między innymi z przemysłu i rolnictwa. Uprawia się tu przede wszystkim zboża, karczochy, oliwki, winorośl oraz brzoskwinie i śliwki, fot.: sxc.hu.

stopnie. Obecnie w ratuszu działa Museo Civico, prezentujące zbiory dokumentów i dzieł sztuki związanych z historią Sieny. Można tam również podziwiać rzeźby Jacopa della Quercii, ozdabiające niegdyś fontannę Fonte Gaia, będącą zakończeniem systemu XIV-wiecznych akweduktów. W fontannie znajdują się kopie wykonane przez Tita Sarrocchiego w 1858 roku.

Najwspanialszym zabytkiem Sieny jest katedra di Santa Maria Assunta, będąca interesującym przykładem pomieszczenia stylów architektonicznych. Z uwagi na trwające całe stulecia prace budowlane, romański kościół z XII wieku przekształcił się w jeden z najpiękniejszych przykładów XIII-wiecznego gotyku. Zachwyca nie tylko wspaniała fasada katedry, ale i wnętrze, ozdobione amboną Nicola Pisana oraz brązowa statua Świętego Jana Chrzciciela Donatella. Znajdziemy tu również polskie akcenty - obraz Matki Boskiej Częstochowskiej oraz współczesny witraż przedstawiający świętego Maksymiliana Kolbe.

Piza i jej Krzywa Wieża

Podróżując w poszukiwaniu cudów Toskanii, nie sposób ominąć miasta Piza, wzniesionego nad najdłuższą rzeką regionu Arno. Najważniejszym zabytkiem (i największą atrakcją turystyczną) jest tu bez wątpienia Krzywa Wieża. Jej budowa rozpoczęła się w 1174 roku, ale już wkrótce, po osiągnięciu wysokości trzech pięter, budowla zaczęła odchylać się od pionu. Próby jej korygowania nie przyniosły rezultatu, ale mimo to, w 1350 roku została ukończona, zaś na jej szczycie zawilo siedem dzwonów. Od 1911 r. wykonywane są regularne badania jej odchylenia od pionu, które wynosi obecnie ok. 5 metrów. Kolejne kondygnacje wieży otaczają rzędy arkadowych kolumn, podobnych do okalających znajdującą się obok katedrę Santa Maria Assunta. Najcenniejszymi zabytkami romańskiej świątyni są wykonane z brązu południowe drzwi z 1180 roku, XIV-wieczna ambona wyrzeźbiona przez Giovanniego Pisana oraz mozaika „Chrystus w Majestacie”. Na placu usytuowanym obok Krzywej Wieży i Katedry, tzw. Polu Cudów (Campo dei Miracolo), wznosi się okrągłe baptysterium ozdobione gotyckimi

elewacjami i półkolistymi arkadami z wczesnego renesansu.

Perła Toskanii - Florencja

Toskania, kojarzona jest jednak przede wszystkim z jej stolicą – Florencją, która kulturowe bogactwo, klasę i elegancję zawdzięcza przede wszystkim Medyceuszom. Tu właśnie rodziły się nowe idee renesansu, tu wielcy artyści mogli tworzyć otaczani opieką i atencją. Kosma I, faktyczny władca Florencji przez 30 lat, był również pierwszym donatorem. Po krótkich i nieudolnych rządach Piera I de' Medici, dzieło Kosmy kontynuował jego wnuk Wawrzyniec, zwany Wspaniałym, z którego mecenatu korzystał m.in. Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci czy Michał Anioł. To za jego panowania Florencja stała się kolebką włoskiego renesansu.

Dziś
Florencja,
jest niczym
wielkie
muzeum –
piękne i
wzniosłe –
rozciągające
się nad rzeką
Arno.

Zwiedzanie

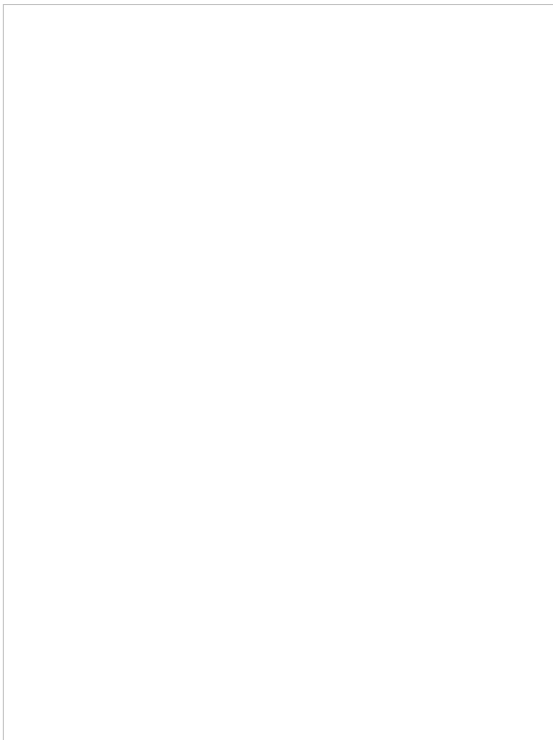
Budowa Krzywej Wieży rozpoczęła się w 1174 roku, ale już wkrótce, po osiągnięciu wysokości trzech pięter, budynek zaczął odchyłać się od pionu, fot.: arc.

warto zacząć od jednej z najbardziej znanych budowli, Duomo Santa Maria del Fiore, czyli Katedry Matki Boskiej Kwietnej. Jej budowę rozpoczęto w 1294 r. według projektu architekta i rzeźbiarza Arnolfa di Cambio, a sama technika budowy była dość nietypowa – budowle wznoszono wokół istniejącego kościoła Santa Reparata, w którym jeszcze w 1375 roku odprawiano nabożeństwa. Dopiero po zakończeniu budowy katedry stary kościół został wyburzony. Po śmierci di Cambia, budowniczy Giotto di Bondone wprowadził wiele zmian do projektu, obejmujących między innymi dzwonnice, która wraz z kopułą z cegieł zaprojektowaną przez Filippa Brunelleschiego, tworzy niezapomniany widok.

Toskania dzieli się na 10 prowincji, z których najbardziej znane to Florencja, Siena, Lukka i często odwiedzana przez turystów Pisa, fot.: sxc.hu.

Najstarszym budynkiem przy Piazza San Giovanni jest Baptysterium. Turystów niezmiennie oblega słynne brązowe drzwi do niego prowadzące, czyli tzw. Rajskie Wrota – Porta del Paradiso. W dziesięciu kwadratach zostały w nich przedstawione sceny ze Starego Testamentu, zaś autorem pięknych płaskorzeźb jest Ghiberti, który pracował nad nimi 27 lat! Południowe drzwi zdobi wykonane w 1330 roku dzieło Andrea Pisana, przedstawiające sceny z życia Jana Chrzciciela i alegorie cnót. Samo Baptysterium jest uważane za jedną z najpiękniejszych budowli Florencji. Zbudowane na planie ośmiokąta na ruinach rzymskiej budowli, kryje w sobie m.in. grobowiec antypapieża Jana XXIII.

Na tyłach katedry mieści się Museo dell'Opera del Duomo (Muzeum Katedralne), gdzie znalazła schronienie sławna „Pieta” Michała Anioła.

Słynne Rajske Wrota, czyli Porta del Paradiso zostały pokryte rzeźbami przedstawiającymi dziesięć scen ze Starego Testamentu, fot.: arc.

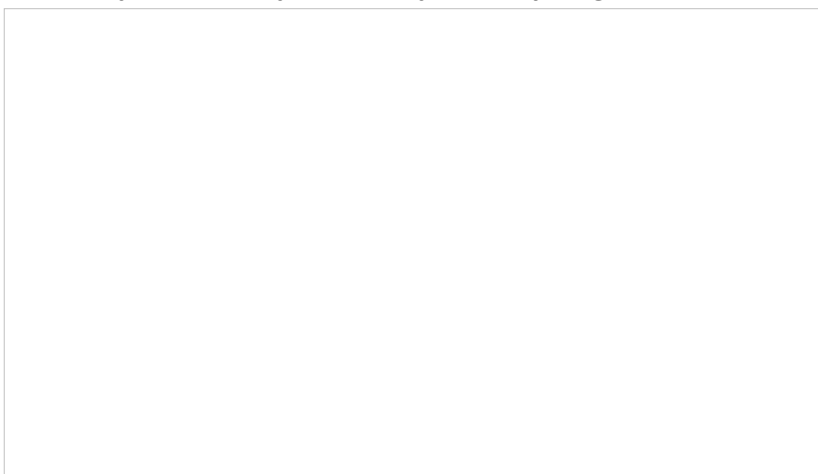
Mimo, że zabytkowe centrum Florencji rozpostarte jest po obu stronach Arno, to jej najbardziej ekscytujące skarby znajdują się na prawobrzeżnej stronie rzeki, w rejonie Piazza del Duomo i Piazza Della Signoria. Tu zobaczymy Stary Pałac (Palazzo Vecchio), ozdobiony 94-metrową wieżą z tarasem, będący na przestrzeni dziejów siedzibą władz, rezydencją Medyceuszy i ratuszem. Na placu przed pałacem znajduje się przykuwająca wzrok Fontana di Piazza, według projektu Bartolomea Ammannatiego z białego marmuru, przedstawiająca Neptuna w powozie zaprzężonym w konie morskie.

Będąc we Florencji koniecznie trzeba odwiedzić też Palazzo del Bargello, na którym mieści się Museo Nazionale del Bargello, kryjące jedną z największych kolekcji rzeźb odrodzenia, autorstwa m.in.: Michała Anioła, Donatela czy Verrocchia. Warto udać się również do Badia Fiorentina na Via del Proconsolo, czyli do najstarszego florenckiego klasztoru zbudowanego przez benedyktynów i do Kościoła Orsanmichele, stojącego w samym centrum Florencji, wewnątrz którego podziwiać można olbrzymie tabernakulum z lat 1352 – 1359, dzieło Orcagni.

Florencja to także jedna z najciekawszych galerii malarstwa w

Europie, czyli Galeria Ufizzi, wybudowana z polecenia Kosmy I. Bogate zbiory obejmują m.in. „Wiosnę” i „Narodziny Wenus” Botticellego, dzieła Giotto, Simone Martiniego, Piera Della Franceski, Filipa Lippiego, Correggia, Leonarda, Michała Anioła oraz malarzy holenderskich, niemieckich i flamandzkich.

Ważnym punktem na mapie Florencji jest także Ponte Vecchio przecinający rzekę Arno najstarszy i najciekawszy most Florencji. Wzniesiony w 1345 r., na miejscu przeprawy, pochodzącej jeszcze z czasów rzymskich most, początkowo mieścił sklepy rzeźników, zaś obecnie głównie są tu sklepy złotników, stąd jego bardziej znaną nazwą jest most Złotników.

Zawsze jest dobra pora na wycieczkę do Florencji. Sezon turystyczny trwa tu niemal cały rok, a najwięcej turystów przybywa między marcem a październikiem, fot.: sxc.hu.

Pożegnanie z Florencją, czyli Calenzano

U wrót Florencji, pośród porośniętych winoroślą wzgórz, rozciąga się miasteczko Calenzano z malowniczym zamkiem, wzniesionym ponoć przez rycerza Hugo z Toskanii, który otrzymał ziemię od cesarza Ottona III. Losy zamku można śledzić w jedynym we Włoszech Muzeum Żołnierzyków i Figurek Historycznych, które działa w północnej wieży. Znajduje się tam ok. 14 tys. figurek postaci historycznych ze wszystkich epok, wykonanych z różnych materiałów: z drewna, gliny, gipsu czy plastiku. W gablotach i na rozstawionych planszach można oglądać natomiast sceny z historii Włoch, między innymi doskonałe sceny balistyczne z udziałem Napoleona. Atrakcją miasteczka jest także doroczny karnawał średniowieczny, odbywający się w lutym. Można nie tylko podziwiać wówczas szcudlarzy przebranych w stroje z minionej epoki, ale przymierzyć prawdziwą zbroję, potańczyć przy muzyce i skosztować dobrego jadła.

Tras wędrówek po Toskanii jest nieskończenie wiele. Każda pora roku oferuje tu inne atrakcje, każde miasto i

miasteczko kryje inne skarby. Trwający niemal cały rok, od Wielkanocy do października sezon turystyczny, łagodny, śródziemnomorski klimat, powietrze przepełnione zapachem oliwek i bazylii w połączeniu z charakterystyczną architekturą, wkomponowaną w urokliwe pejzaże – to wszystko sprawia, że Toskanii nie ma się nigdy dosyć.

Toskania to miejsce, w którym można odnaleźć prawdziwy spokój, fot.: sxc.hu.

Dowiedz się więcej zadzwoń lub odwiedź:

Biuro Podróży Family TOUR

Rynek 7, Skoczów tel. 33 853 0733

mobile: 535 100 544

www.family-tour.pl

Możesz także dołączyć na Facebooku do [Patrycji Katarzyny Rusin](#) specjalistki z biura podróży, która zwiedziła już niejedno miejsce i chętnie opowie o tym, co warto zobaczyć.

